

Üniversite Öğrencilerinin İlişki İnançlarının Cinsiyet ve Romantik İlişki Yaşama Durumlarına Göre İncelenmesi

An Investigation of the Relationship Beliefs of the University Students Regarding Gender and Dating Status

Cem Ali GİZİR*
Mersin Üniversitesi

Öz

Bu araştırmanın amacı, üniversite öğrencilerinin işlevsel olmayan ilişki inançlarının cinsiyet ve romantik ilişki yaşama durumu değişkenlerine göre farklılaşp farklılaşmadığını incelemektir. Araştırma grubunu Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören 742 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Bu çalışmada ölçme aracı olarak "İlişki İnançları Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma verileri t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik inançları, cinsiyet ve romantik ilişki yaşama durumuna göre farklılık göstermiştir. Cinsiyet açısından ele alındığında, erkek öğrencilerin romantik ilişkilere yönelik inançlar arasında yer alan "Her şeyi birlikte yapmalıyız", "Birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız" ve "Birbirimizi değiştirebilmeliyiz" inançlarına kızlara oranla daha yüksek düzeyde sahip oldukları saptanmıştır. Romantik ilişki yaşama durumu açısından incelendiğinde ise "daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan" öğrenciler ile "daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayan" öğrencilerin diğer gruplardaki öğrencilere göre daha yüksek düzeyde işlevsel olmayan ilişki inançlarına sahip oldukları belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Romantik ilişki, ilişki inançları, rasyonel olmayan inançlar.

Abstract

The aim of this study is to determine whether there is a difference among university students' relationship-specific irrational beliefs in regard to their gender and dating status. The sample consisted of 742 undergraduate students enrolled at Mersin University. "Relationship Beliefs Questionnaire" was used in the present study. One way analysis of variance (ANOVA) and t-test were used to analyze the data. The results of the study revealed that the relationship-specific irrational beliefs of university students differed significantly in terms of their gender and dating status. Specifically, males were significantly more likely to have beliefs about "we should do everything together", "we should be able to meet all of each other's needs" and "we should be able to change for each other" than females. When dating status of students considered, it was found that the students involved in a romantic relationship for the first time were significantly more likely to have relationship-specific irrational beliefs than the other groups of students.

Keywords: romantic relationship, relationship beliefs, irrational beliefs.

Summary

Purpose

The main aim of this research is to determine whether there is a difference among university students' relationship-specific irrational beliefs in regard to their gender and dating status. The sample of the study consisted of 742 (434 girls, 308 boys) university students enrolled at Mersin University. The age of students ranged from 19 to 25 with a mean of 21.53 (SD = 1.70). The Relationship Beliefs Questionnaire (RBQ) originally developed by Romans and DeBord (1995) was used in the present

* Yrd. Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, PDR Anabilim Dalı, cagizir@mersin.edu.tr

study to measure relationship-specific irrational beliefs. The original RBQ is a 71-item instrument which consists of nine subscales. RBQ was adapted to Turkish by Gizir (2012), and a validity and reliability study was conducted with Turkish university students by the same researcher. The result of the confirmatory factor analysis indicated that the scale was composed of 6 factors namely, "We should be completely open and honest with each other", "We should be able to read each other's minds", "We should do everything together", "We should be able to meet all of each other's needs", "We should be able to change for each other" and "Romantic idealism". One way analysis of variance (ANOVA) and t-test were used to analyze the data.

Results & Discussion

The results of the study revealed that the relationship-specific irrational beliefs of university students differed significantly in terms of their gender and dating status. Specifically, males were significantly more likely to have beliefs about "we should do everything together", "we should be able to meet all of each other's needs" and "we should be able to change for each other" than females. So, it can be said that males have more irrational beliefs than females, respectively. Similar with the result of the study, several researchers have found differences between men and women with regard to irrational romantic beliefs, such as Fokkert and van Kooten (2009); Küçükarslan (2011), Sprecher and Metts (1999). One possible explanation for the gender difference found in "we should be able to change for each other" subscale of the RBQ might have stemmed from the items (such as; I can teach my partner to enjoy all of my interest and hobbies; with enough hard work and patience, I can alter my my partner's personality and/or behaviors) that males may percieve themselves to be more dominant in their romantic relationships than females. This explanation would be consistent with past research which reported that males still have greater power and control in romantic relationships than females (Abowitz et al., 2009; Blair, Nelson, & Coleman, 2001; Felmlee, 1994; Peplau, 1994; Sprecher & Felmlee, 1997). In the related literature, it is also stated that males, in contrast to females, seem to derive more emotional support from their romantic relationships (Aukett, Ritchie & Mill, 1988; Mosher & Danoff-Burg, 2007). Thus, males may have been more willing than females to "do everything together with their partners" for an emotional support and also to "meet all the needs of their romantic partners" for maintaining their supportive relationships.

When the dating status of students considered, it was found that the students who involved in a romantic relationship for the first time were significantly more likely to have relationship-specific irrational beliefs than the other groups of students, including students who have a romantic breakup and single students. The possible explanation for this difference might be found in the literature, which proposed that romantic beliefs are relatively stable during the begining phase of romantic relationship, as long as individuals do not experience any conflicts because of the relationship experiences different than their romantic beliefs (Sprecher & Metts, 1999). It might be said that the students who are involved in a romantic relationship for the first time may not have experienced any conflicts as related to their irrational romantic beliefs yet, so they have higher irrational beliefs scores than the other groups.

Conclusion

Results of the present study revealed that assessing irrational relationship beliefs of university students offer rich information and productive direction for university counseling center staff working with students seeking assistance with dating and relationship issues. University counselors may propose diverse outreach activities related to various relationship beliefs and their impact on the behaviors of romantic partners. Further research is needed with various samples using different irrational romantic beliefs to replicate these findings and to examine potential explanations for the results.

Giriş

Sevilen kişiyle karşılıklı anlayış ve iletişim temelinde kurulan duygusal bir bağlılık olarak nitelendirilen yakın ilişkiler (Sternberg, 1986), beliren yetişkinlik (emerging adulthood) döneminde bulunan 19-26 yaşları arasındaki bireylerin en önemli psikososyal gelişim görevleri arasında yer almaktadır (Arnett, 2000; Eryılmaz ve Ercan, 2010). Yakın ilişkiler kapsamında ele alınan romantik ilişkiler ise kadın ve erkek arasında gelişen tutku, bağlılık ve yakınlığın bileşiminden oluşan bir ilişki olarak tanımlanmaktadır (Sternberg, 1986). Özellikle beliren yetişkinlik dönemini içeren üniversite yıllarında kurulan romantik ilişkiler, gençlerin sosyal, cinsel ve kişilik gelişimleri ile akran ilişkilerini etkilemesinin yanı sıra yetişkinlik döneminde kurulacak yakın ilişkilerinin niteliğini ve evlilik sürecinde eş seçimlerini belirlemesi açısından oldukça büyük bir öneme sahiptir (Furman, 2002).

Bununla birlikte, sağlıklı romantik ilişkiler ergenlik döneminden itibaren bireylerin özgüvenini arttırmakta (Larson, 1988), benlik algılarını güçlendirmekte (Larson ve Richards, 1994), sosyal ve duygusal uyumlarını kolaylaştırmakta (Carlson ve Rose, 2007) ve onlara önemli bir sosyal destek kaynağı sağlamaktadırlar (Connolly ve Konarski, 1994). Bu yönleriyle sağlıklı romantik ilişkiler, bireylerin iyi oluş düzeyleriyle yakından ilişkilidirler (Assad ve Donnellan, 2007; Myers, 2000; Neff ve Suizzo, 2006; Reis, Collins ve Berscheid, 2000). Diğer yandan, sağlıksız romantik ilişkiler ise kişilerarası çatışmalara (Neider ve Seiffge-Krenke, 2001), olumsuz benlik algısına (Roisman ve diğ., 2005) ve duygu durum bozukluklarına (Montgomery ve Sorell, 1997) neden olmaktadır.

İlgili alanyazın incelendiğinde, romantik ilişkilerin üniversite öğrencilerinin yaşantılarının önemli bir bölümünü oluşturduğu (Demir, 2008) ve üniversite öğrencilerinin ortalama %65'inin üniversite yaşamı boyunca en az bir romantik ilişki deneyimledikleri belirtilmektedir (Collins, 2003). Romantik bir ilişkisi olmayan bireylerin yüksek düzeyde yalnızlık, kaygı, depresyon ve cinsel doyumsuzluk yaşamaları (Cairney ve diğ., 2003; Khaleque, 2004; Levin, 2000; Schachner, Shaver ve Gillath 2008) ve romantik ilişkilerin yetişkinliğe geçiş sürecindeki önemi (Arnett, 2000; Collins ve van Dulmen, 2006; Erikson, 1994) dikkate alındığında, romantik ilişkilerin niteliği büyük önem kazanmaktadır. Bu noktada, bireylerin romantik ilişkilere yönelik sahip oldukları inançların bu ilişkilerin başlamasını, gelişimini ve niteliğini büyük oranda etkilediği belirtilmekte (Küçükarslan, 2011) ve bireylerin ilişkilerindeki tutum, davranış ve beklentilerini etkileyen öznel inançlarına odaklanmanın gerekliliği sıklıkla vurgulanmaktadır (Baucom ve diğ., 1989).

Romantik ilişki inançları, bir ilişkiye yönelik belirli idealleri oluşturan algı ve beklentiler olarak tanımlanmakta olup işlevsel ve işlevsel olmayan inançlar şeklinde sınıflandırılmaktadır (Eidelson ve Epstein, 1982). Özellikle, işlevsel olmayan ilişki inançlarının katı, mantıksız ve mutlak abartılı özellikler taşıdıkları ve ilişkiler üzerinde derin bir etkiye sahip oldukları belirtilmektedir (Moller ve Van der Merwe, 1997; Stackert ve Bursik, 2003). Bir başka deyişle, işlevsel olmayan ilişki inançları bireylerin sahip oldukları bilişsel şemalarla yakından ilişkili olup, yanlış ya da çarpıtılmış beklentilere ve yargılara dayalıdır (Fletcher ve Kininmonth, 1992; Kurdek, 1992). Bu inançlar genellikle ebeveyn ilişkilerini ve diğer çiftleri gözleme ya da medya yoluyla gelişmekte (Haferkamp, 1999; Sharp ve Ganong, 2000) ve romantik ilişkilerde çeşitli iletişim çatışmalarına (Metts ve Cupach, 1990), olumsuz problem çözme davranışlarına (Knee, 1998) ya da düşük ilişki doyumuna (Sullivan ve Schwebel, 1995) yol açmaktadır. Günümüzde, ilişki odaklı çeşitli işlevsel olmayan inançlar belirlenerek (Eidelson ve Epstein, 1982; Romans ve DeBord, 1995; Sprecher ve Metts, 1999), bireylerin öznel romantik ilişkilerine yönelik açık ve bilinçli olarak ifade ettikleri beklentiler ve sosyal davranışlar anlaşılmaya çalışılmaktadır (Miga ve diğ., 2010). Benzer şekilde, bu çalışmada da Romans ve DeBord'un (1995) romantik ilişkilere yönelik belirlemiş olduğu altı temel işlevsel olmayan ilişki inancının, üniversite öğrencilerinin cinsiyet ve romantik ilişki yaşama durumlarına göre farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Üniversite öğrencilerinin gelişimsel dönemlerine özgü olarak, üniversite psikolojik danışma ve rehberlik merkezlerine en sık başvurma nedenlerinden birinin romantik ilişkilerinde

yaşadıkları zorluklar ya da uyuşmazlıklar olduğu ifade edilmesine karşın (Creasey ve Ladd, 2004; Creasey, Kershaw ve Boston, 1999; Küçükarslan, 2011; Türküm, Kızıltaş ve Sarıyer, 2004), ulusal ve uluslararası alanyazın incelendiğinde, genellikle evli bireylerin işlevsel olmayan ilişki inançlarına odaklanan çalışmalara rastlanmakta ve üniversite öğrencilerinin işlevsel olmayan ilişki inançlarına yönelik çalışmaların oldukça sınırlı sayıda olduğu gözlenmektedir (Küçükarslan, 2011). Bu bağlamda, üniversite öğrencilerinin sahip oldukları işlevsel olmayan romantik ilişki inançlarının belirlenmesi, özellikle romantik ilişkilerde zorluklar yaşayan gençlerin duygu, düşünce ve davranışlarının anlaşılmasına önemli oranda destek sağlayacaktır. Dolayısıyla bu çalışmanın, üniversite öğrencilerine yönelik önleyici ve gelişimsel çalışmalara ışık tutacağı ve üniversite psikolojik danışma ve rehberlik merkezlerinde sunulan hizmetlerin öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda daha etkin bir şekilde planlanmasına destek sağlayacağı öngörülmektedir.

Yöntem

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu, Mersin Üniversitesi'nin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören öğrenciler arasından seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenen 434'ü (%58.5) kız ve 308'i (%41.5) erkek olmak üzere 742 lisans öğrencisi oluşturmaktadır. Öğrencilerin yaş uzamı 19 ile 25 arasında değişmekte olup, ortalaması 21.53 (ss= 1.70) olarak belirlenmiştir.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Araştırma grubunu tanımlayabilmek amacıyla katılımcıların cinsiyet, yaş ve romantik ilişki yaşama durumları hakkında bilgileri elde etmek üzere araştırmacı tarafından hazırlanan soru formu, "Kişisel Bilgi Formu" adı altında uygulanmıştır.

İlişki İnançları Ölçeği: Romans ve DeBord (1995) tarafından geliştirilen İlişki İnançları Ölçeği (İİÖ), romantik ilişkilere yönelik belirlenen ve işlevsel olmayan temel ilişki inançlarını ölçmek amacıyla kullanılmaktadır. Özgün ölçek, toplam 71 madde ve 9 faktör içermektedir. Ölçekten alınan yüksek puanlar rasyonel olmayan romantik ilişki inançlarına işaret etmektedir. Özgün ölçeğin toplam puanından elde edilen Cronbach Alpha değeri .95 olup, 9 faktör için Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı .68 ile .91 arasında değişmektedir.

Ölçeğin Türkçeye uyarlama ile geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları Gizir (2012) tarafından yapılmıştır. İİÖ'nün yapı geçerliliğini belirlemek ve faktör yapısını incelemek amacıyla kullanılan doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin 37 madde ile belirlenen ve "Birbirimize karşı tamamen açık ve dürüst olmalıyız", "Birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz", "Her şeyi birlikte yapmalıyız", "Birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız", "Birbirimizi değiştirebilmeliyiz" ve "Romantik idealizm" olarak adlandırılan 6 faktöre ayrıldığı saptanmıştır. Beşli Likert tipi derecelendirmenin kullanıldığı İİÖ'nün Türkçe formundan alınabilecek en düşük puan 37 ve en yüksek puan ise 185'tir. İİÖ'nün güvenilirlik çalışmaları sonuçlarına göre ise ölçekte yer alan faktörlerin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayıları .79 ile .85 arasında değişmektedir. Ölçeğin toplam puanından elde edilen Cronbach Alpha değeri ise .95 olup, bu değerler İİÖ'nün yüksek değerlerde güvenilirliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Verilerin Analizi

Verilerin analizi, SPSS 15 paket programı kullanılarak yapılmıştır. Araştırma kapsamında yapılan istatistiksel analizlerde, gruplar arasındaki farkın anlamlı olup olmadığını belirlemek için cinsiyet değişkeni açısından bağımsız gruplar t-testi, romantik ilişki yaşama durumu değişkeni açısından ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) ve LSD teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular

İlişki İnançlarının Cinsiyete Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Üniversite öğrencilerinin işlevsel olmayan ilişki inançları açısından cinsiyetlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılan bağımsız gruplar t-testi analiz sonuçları Tablo 1’de verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, romantik ilişkilere yönelik inançlar arasında yer alan *her şeyi birlikte yapmalıyız* ($t_{(740)} = -3.67, p < 0.05$), *birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız* ($t_{(740)} = -3.80, p < 0.05$) ve *birbirimizi değiştirebilmeliyiz* ($t_{(740)} = -4.20, p < 0.05$) alt boyutlarından elde edilen puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır. Diğer yandan, *birbirimize karşı tamamen açık ve dürüst olmalıyız* ($t_{(740)} = 0.65, p > 0.05$), *birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz* ($t_{(740)} = 1.27, p > 0.05$) ve *romantik idealizm* ($t_{(740)} = -0.60, p > 0.05$) alt boyutlarından elde edilen puan ortalamaları arasında ise istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmemiştir.

Tablo 1.

Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Alt Boyutlar	Cinsiyet	n	\bar{X}	ss	sd	t	p																																																								
Birbirimize karşı tamamen açık ve dürüst olmalıyız	Kız	434	27.40	7.68	740	0.65	0.51																																																								
	Erkek	308	27.03	7.31				Birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz	Kız	434	18.43	5.59	740	1.27	0.20	Erkek	308	17.92	5.09	Her şeyi birlikte yapmalıyız	Kız	434	12.78	5.00	740	-3.67	0.00	Erkek	308	14.13	4.91	Birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız	Kız	434	20.62	6.37	740	-3.80	0.00	Erkek	308	22.40	6.13	Birbirimizi değiştirebilmeliyiz	Kız	434	13.96	4.50	740	-4.20	0.00	Erkek	308	15.34	4.32	Romantik idealizm	Kız	434	16.50	5.65	740	-0.60	0.55
Birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz	Kız	434	18.43	5.59	740	1.27	0.20																																																								
	Erkek	308	17.92	5.09				Her şeyi birlikte yapmalıyız	Kız	434	12.78	5.00	740	-3.67	0.00	Erkek	308	14.13	4.91	Birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız	Kız	434	20.62	6.37	740	-3.80	0.00	Erkek	308	22.40	6.13	Birbirimizi değiştirebilmeliyiz	Kız	434	13.96	4.50	740	-4.20	0.00	Erkek	308	15.34	4.32	Romantik idealizm	Kız	434	16.50	5.65	740	-0.60	0.55	Erkek	308	17.75	5.73								
Her şeyi birlikte yapmalıyız	Kız	434	12.78	5.00	740	-3.67	0.00																																																								
	Erkek	308	14.13	4.91				Birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız	Kız	434	20.62	6.37	740	-3.80	0.00	Erkek	308	22.40	6.13	Birbirimizi değiştirebilmeliyiz	Kız	434	13.96	4.50	740	-4.20	0.00	Erkek	308	15.34	4.32	Romantik idealizm	Kız	434	16.50	5.65	740	-0.60	0.55	Erkek	308	17.75	5.73																				
Birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız	Kız	434	20.62	6.37	740	-3.80	0.00																																																								
	Erkek	308	22.40	6.13				Birbirimizi değiştirebilmeliyiz	Kız	434	13.96	4.50	740	-4.20	0.00	Erkek	308	15.34	4.32	Romantik idealizm	Kız	434	16.50	5.65	740	-0.60	0.55	Erkek	308	17.75	5.73																																
Birbirimizi değiştirebilmeliyiz	Kız	434	13.96	4.50	740	-4.20	0.00																																																								
	Erkek	308	15.34	4.32				Romantik idealizm	Kız	434	16.50	5.65	740	-0.60	0.55	Erkek	308	17.75	5.73																																												
Romantik idealizm	Kız	434	16.50	5.65	740	-0.60	0.55																																																								
	Erkek	308	17.75	5.73																																																											

Cinsiyetler arası farkın hangi gruplar arasında olduğu incelendiğinde, erkek öğrencilerin *her şeyi birlikte yapmalıyız* ($\bar{X} = 14.13$), *birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız* ($\bar{X} = 22.40$) ve *birbirimizi değiştirebilmeliyiz* ($\bar{X} = 15.34$) alt boyutlarından elde ettikleri puan ortalamalarının kızlara oranla (sırasıyla, $\bar{X} = 12.78$, $\bar{X} = 20.62$ ve $\bar{X} = 13.96$) istatistiksel olarak daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

İlişki İnançlarının Romantik İlişki Yaşama Durumuna Göre İncelenmesine İlişkin Bulgular

Romantik ilişki yaşama durumlarına göre üniversite öğrencilerinin İİÖ’nün alt boyutlarından aldıkları puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olup olmadığını belirlemek amacıyla tek yönlü ANOVA yapılmıştır. Üniversite öğrencilerinin romantik ilişki yaşama durumları 4 temel grup altında incelenmiştir. Bu gruplar: a) ‘daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar’ b) ‘daha önce yaşayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar’, c) ‘daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar’ ile d) ‘hiç romantik ilişki yaşamayanlar’ olarak adlandırılmıştır.

Tablo 2.

Romantik İlişki Yaşama Durumuna Göre ANOVA Sonuçları

Alt Boyutlar	Varyans Kaynağı	Kareler Toplamı	sd	Kareler Ortalaması	F	p
Birbirimize karşı tamamen açık ve dürüst olmalıyız	Gruplararası	2843.094	3	947.698	17.868	0.00
	Grupiçi	39142.773	738	53.039		
	Toplam	41985.867	741			
Birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz	Gruplararası	1274.760	3	424.920	15.451	0.00
	Grupiçi	20295.871	738	27.501		
	Toplam	21570.631	741			
Her şeyi birlikte yapmalıyız	Gruplararası	795.991	3	265.330	11.018	0.00
	Grupiçi	17772.424	738	24.082		
	Toplam	18568.415	741			
Birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız	Gruplararası	2249.840	3	749.947	20.203	0.00
	Grupiçi	27395.362	738	37.121		
	Toplam	29645.202	741			
Birbirimizi değiştirebilmeliyiz	Gruplararası	500.314	3	166.771	8.580	0.00
	Grupiçi	14344.473	738	19.437		
	Toplam	14844.787	741			

Tablo 2’de yer alan tek yönlü ANOVA analizi sonuçları incelendiğinde, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik inançları arasında yer alan *birbirimize karşı tamamen açık ve dürüst olmalıyız* ($F_{(3,741)} = 17.87$; $p < 0.05$), *birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz* ($F_{(3,741)} = 15.45$; $p < 0.05$), *her şeyi birlikte yapmalıyız* ($F_{(3,741)} = 11.02$; $p < 0.05$), *birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız* ($F_{(3,741)} = 20.20$; $p < 0.05$) ve *birbirimizi değiştirebilmeliyiz* ($F_{(3,741)} = 8.58$; $p < 0.05$) alt boyutlarından elde edilen toplam puan ortalamalarının öğrencilerin romantik ilişki yaşama durumlarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gösterdiği saptanmıştır.

Diğer yandan, öğrencilerinin ilişki inançları arasında yer alan *romantik idealizm* boyutundan aldıkları puanlar incelendiğinde ise puan ortalamaları temelinde gruplar arasında istatistiksel olarak bir fark gözlenmekle birlikte ($F_{(3,741)} = 35.86$; $p < 0.05$), bu boyutun tek yönlü varyans analizinin sayılıtsı olan varsyanların eşitliği sayılıtsını yapılan Levene testi sonucu karşılamadığı ($F_{(3,738)} = 4.23$; $p < 0.05$) saptanmıştır. Bu nedenle ortaya çıkan değerler istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmemiştir.

Öğrencilerin ilişki inançlarında gözlemlenen bu farklılıkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek üzere yapılan LSD testi sonucuna göre *birbirimize karşı tamamen açık ve dürüst olmalıyız* alt boyutu açısından bu farklılığın istatistiksel olarak ‘daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar’ ($\bar{X} = 30.33$) ile ‘daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar’ ($\bar{X} = 26.27$) ve ‘hiç romantik ilişki yaşamayanlar’ ($\bar{X} = 25.07$) arasında gerçekleştiği görülmüştür. Yine, ‘daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar’ ($\bar{X} = 28.89$) ile ‘daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar’ ($\bar{X} = 26.27$) ve ‘hiç romantik ilişki yaşamayanlar’ ($\bar{X} = 25.07$) arasında da anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Bir başka deyişle, geçmiş ilişkilerine bakılmaksızın şu an romantik bir ilişki yaşayan grupların yaşamayanlara göre *birbirimize karşı tamamen açık ve dürüst olmalıyız* inancına daha yüksek düzeyde sahip oldukları görülmektedir.

Benzer şekilde, *birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz* alt boyutu açısından da ortaya çıkan farklılığın ‘daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar’ ($\bar{X} = 20.38$) ile ‘daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar’ ($\bar{X} = 17.63$) ve ‘hiç romantik ilişki yaşamayanlar’ ($\bar{X} = 16.74$) arasında gerçekleştiği saptanmıştır. Buna ek olarak, ‘daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar’ ($\bar{X} = 19.20$) ile ‘daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar’

($\bar{X} = 17.63$) ve 'hiç romantik ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 16.74$) arasında da anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Kısaca, *birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz* alt boyutu açısından da şu an romantik bir ilişki yaşayan grupların yaşamayanlara göre daha yüksek düzeyde bu inanca sahip oldukları ortaya çıkmaktadır.

Bir diğer ilişki inancı olarak *her şeyi birlikte yapmalıyız* alt boyutuna göre ise 'daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar' ($\bar{X} = 15.23$) ile diğer üç grupta bulunan 'daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar' ($\bar{X} = 13.97$), 'daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 12.76$) ve 'hiç romantik ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 12.32$) arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar olduğu görülmüştür. Buna göre, daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan öğrencilerin *her şeyi birlikte yapmalıyız* inancı diğer 3 gruptaki öğrencilere göre istatistiksel olarak anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Benzer şekilde, 'daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar' ($\bar{X} = 13.97$) ile 'daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 12.76$) ve 'hiç romantik ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 12.32$) arasında da anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız inancı temelinde gerçekleştirilen analiz sonuçlarına göre öğrencilerin bu boyuttan aldıkları puan ortalamaları hemen hemen tüm gruplar arasında anlamlı farklılıklar bulunduğunu göstermiştir. Bir başka deyişle, 'daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayan öğrenciler' ($\bar{X} = 23.73$) ile 'daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayan öğrencilerin' ($\bar{X} = 22.92$) *birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız* inancı diğer iki grubu oluşturan 'daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayan' ($\bar{X} = 20.93$) ile 'hiç romantik ilişki yaşamayan' ($\bar{X} = 19.08$) öğrencilerden anlamlı düzeyde daha yüksektir. Diğer yandan, 'daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayan' ($\bar{X} = 20.93$) öğrencilerin bu boyuttaki puan ortalamaları da 'hiç romantik ilişki yaşamayan' ($\bar{X} = 19.08$) öğrencilerden anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur.

Son olarak *birbirimizi değiştirebilmeliyiz* inancı ele alındığında birinci ve ikinci romantik ilişki inançlarında gözlemlenen benzer bir bulgu ortaya çıkmıştır. Diğer bir deyişle, bu boyut açısından ortaya çıkan farklılığın 'daha önce yaşamayıp, şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar' ($\bar{X} = 15.51$) ve 'daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 14.12$) ile 'hiç romantik ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 13.59$) arasında gerçekleştiği saptanmıştır. Ayrıca, 'daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanlar' ($\bar{X} = 15.46$) ile 'daha önce yaşamayıp şimdi romantik bir ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 14.12$) ve 'hiç romantik ilişki yaşamayanlar' ($\bar{X} = 13.59$) arasında da anlamlı farklılıklar bulunmuştur. Özetle, *birbirimizi değiştirebilmeliyiz* alt boyutu açısından yine şu an romantik bir ilişki yaşayan grupların yaşamayanlara göre daha yüksek düzeyde bu inanca sahip oldukları bulgusuna ulaşılmaktadır. Aynı zamanda, ilişki inançlarına yönelik diğer tüm alt boyutlarda görüldüğü gibi 'hiç romantik bir ilişki yaşamayan' öğrencilerin puan ortalamaların diğer gruplara göre düşük düzeyde olduğu saptanmıştır.

Sonuç ve Tartışma

Araştırma bulguları genel anlamda değerlendirildiğinde, üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik işlevsel olmayan inançlarının cinsiyet ve romantik ilişki yaşama durumlarına göre anlamlı farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir. Cinsiyet açısından ele alındığında, erkek öğrencilerin işlevsel olmayan romantik ilişki inançları arasında yer alan *her şeyi birlikte yapmalıyız*, *birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız* ve *birbirimizi değiştirebilmeliyiz* alt boyutlarındaki inançlara kız öğrencilere oranla daha yüksek düzeyde sahip oldukları bulgusuna ulaşılmıştır. Diğer yandan, üniversite öğrencilerinin *birbirimize karşı tamamen açık ve dürüst olmalıyız*, *birbirimizin zihnini okuyabilmeliyiz* ve *romantik idealizm* alt boyutlarında yer alan inançları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir.

İlgili alanyazında üniversite öğrencilerinin romantik ilişki inançlarına ve özellikle de bu çalışmaya konu olan işlevsel olmayan ilişki inançlarına yönelik sınırlı sayıda çalışmaya

rastlanmaktadır. Bununla birlikte, yapılan çalışmaların büyük çoğunluğunda erkeklerin kızlara oranla daha fazla işlevsel olmayan ilişki inancına sahip oldukları görülmektedir (Fokkert ve van Kooten, 2009; Küçükarslan, 2011; Sharp ve Ganong, 2000; Sprecher ve Metts, 1999). Bu araştırmanın bulguları da bu yönüyle ilgili alanyazındaki çalışmalarla paralellik göstermektedir.

İkili ilişkilerde gözlemlenen cinsiyet farklılıklarının en temel nedenlerinden birinin toplumun belirlediği geleneksel kadın ve erkek rollerine ilişkin değerlerin, tutumların, beklentilerin farklı olmasından ve bireylerin toplumun belirlediği bu geleneksel rollere göre sosyalleşmelerinden kaynaklandığı belirtilmektedir (Honeycutt ve Cantrill, 2001). Bu bakış açısıyla ele alındığında, son dönemlerde eşitlik temelli romantik ilişkiler sıklıkla dile getirilse de romantik ilişkilerdeki güç ya da kontrol üzerine yapılan çalışmalarda belirgin cinsiyet farklılıkları ortaya çıkmakta, güç ve kontrol odaklı erkek egemen ilişki örüntüsüne sıklıkla rastlanmaktadır (Blair, Nelson ve Coleman, 2001; Felmlee, 1994; Peplau, 1994; Sprecher ve Felmlee, 1997). Bu bilgiler ışığında, erkek öğrencilerin *birbirimizi değiştirebilmeliyiz* inancının kızlara göre yüksek olmasının öncelikli nedenlerinden birinin toplumsal cinsiyet rolleri temelinde belirgin yetişkinlik dönemindeki erkeklerin ilişkilerde hâlâ kendilerini güçlü ve baskın karakter olarak görmeleriyle açıklanabileceği düşünülmektedir. Özellikle, bu çalışmada kullanılan İÖÖ'de *birbirimizi değiştirebilmeliyiz* inancını belirleyen maddeler incelendiğinde "partnerime tüm ilgi ve hobilerimden zevk almasını öğretebilirim" ve "yeteri kadar sabır ve çaba gösterirsem, partnerimin kişiliğini ve/veya davranışlarını değiştirebilirim" vb. maddeler ile bireyin romantik eşini değiştirmeye yönelik inançlarına odaklanıldığı görülmektedir. Bu durum bireyin daha çok ilişkide güç ve kontrol sahibi olmaya yönelik inancının olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde, konu ile ilgili daha önce yapılan çalışmalarda da erkek öğrencilerin "romantik ilişkileri kendilerinin kontrol ettikleri" ya da bu "ilişkilerde daha baskın oldukları" yönünde bir inanca sahip olduklarına (Abowitz ve diğ., 2009) yönelik bulgulara rastlanmaktadır.

Bunun yanı sıra, bu çalışmada *her şeyi birlikte yapmalıyız* ve *birbirimizin bütün ihtiyaçlarını karşılamalıyız* inançlarının kızlara göre erkeklerde daha yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Alanyazında, erkek üniversite öğrencilerinin yaşam hedefleri içinde romantik ilişkilere kızlara oranla daha yüksek düzeyde öncelik verdikleri; yakınlık (intimacy) ve duygusal desteği arkadaşlık ilişkilerinden çok romantik ilişkilerinden karşıladıkları belirtilmektedir (Aukett, Ritchie ve Mill, 1988; Mosher ve Danoff-Burg, 2007). Bu yönüyle ele alındığında, erkek öğrencilerin romantik eşleriyle her şeyi birlikte yapma ve ilişkilerini kaybetmemek adına eşlerinin bütün ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik inançlara sahip olabilecekleri düşünülmektedir.

Diğer yandan, bu araştırmanın konusu olmamakla birlikte erkeklerin işlevsel olmayan ilişki inançlarından yüksek puan almaları kıskançlık ile ilişkilendirilebilir. Kıskançlık, değer verilen bir ilişkiye tehdit oluşturabilecek bir durum karşısında gösterilen duygusal tepki olarak tanımlanmaktadır (Knox, Schacht ve Zusman, 1999). Üniversite öğrencilerinde, romantik eşlerinin kendilerini başka birisi için terk edebileceği yönünde bir kaygı ortaya çıktığında kıskançlığın oluştuğu vurgulanmaktadır (Hansen, 1985). Ayrıca birçok çalışma, romantik ilişkisinde yüksek doyum alan bireylerin daha çok kıskançlık riski altında olduklarını belirtmektedirler (Watson, Hubbard ve Wiese, 2000; Sprecher, 2002; Dugosh, 2008). Dolayısıyla, yakınlık ve duygusal desteği romantik ilişkilerinden karşılama eğiliminde olan genç erkeklerin romantik eşlerini kaybetme kaygısıyla kıskançlık yaşamaları ve buna bağlı olarak her şeyi romantik eşi ile birlikte yapma ve birbirlerinin bütün ihtiyaçlarını karşılamaları gerektiği yönünde inanç geliştirmeleri olağan görülmektedir.

Öğrencilerin romantik ilişki yaşama durumlarına yönelik bulgular ele alındığında ise *romantik idealizm* inancı dışında diğer beş işlevsel olmayan ilişki inancı açısından gruplar arasında anlamlı farklılıklar saptanmıştır. Bulgular detaylı olarak incelendiğinde, 'daha önce yaşamayıp, şu an romantik bir ilişki yaşanlar' ile 'daha önce ve şimdi romantik bir ilişki yaşayanların', 'daha önce yaşamayıp şu an bir ilişki yaşamayanlara' ve 'hiç ilişki yaşamayanlara' göre bu ilişki inançlarına daha fazla sahip oldukları görülmüştür. Bir başka deyişle, şu an romantik bir ilişki yaşayanlar, yaşamayanlara göre daha fazla işlevsel olmayan inançlara sahiptir. Ele alınan dört grup içinde

'daha önce yaşamayıp, şu an romantik bir ilişki yaşayan' grup tüm boyutlarda en yüksek ortalama puanlara sahipken, 'hiç romantik bir ilişki yaşamayan' grup ise en düşük ortalama puanlara sahiptir. Bu çalışmanın bulgularına benzer şekilde Küçükarslan (2011), örneklemini üniversite öğrencilerinin oluşturduğu çalışmasında şu an romantik bir ilişki yaşayan grupların, yaşamayanlara göre daha fazla işlevsel olmayan romantik ilişki inançlarına sahip olduklarını belirlemiştir.

Sprecher ve Metts'e (1999) göre, romantik ilişki inançları göreceli olarak zor değişen tutum ve değerleri içermekte ve bireyler sahip oldukları romantik ilişki inançlarını özellikle ilişkilerinin başlangıç evrelerinde korumaktadırlar. İlerleyen dönemlerde ise ilişkide edinilen deneyimler ile sahip olunan ilişki inançları arasında oluşan uyumsuzluklar görülmeye başlandığı andan itibaren bireyler, ilişkilerini bitirmek (Knee, 1998) ya da var olan bilişsel şemalarını ilişkiye uyum sağlamak adına değiştirmek durumunda kalmaktadırlar (Sprecher ve Metts, 1999). Özellikle ilk kez romantik bir ilişki yaşayan bireylerin ilişki deneyimine sahip olmadıkları göz önünde bulundurulduğunda, öznel tutum ve değerleri temelinde ilişkide yaşayabilecekleri uyumsuzlukların henüz ortaya çıkmadığı ve bu nedenle de yüksek düzeyde işlevsel olmayan romantik ilişki inançlarına sahip oldukları düşünülebilir. Bununla birlikte, romantik ilişki inançlarının aşk ve tutku ile ilişkili olduğu (Sprecher ve Metts, 1999) ve bir ilişki yaşayanlar açısından romantizmin Eros (erotik aşk) ve Agape (özgeci aşk) ile ilişkilendirildiği (Hendrick ve Hendrick, 1986) göz önüne alındığında, ilk kez romantik bir ilişki yaşayan bireylerin romantik ilişki inançları açısından diğer gruptakilere göre daha mükemmelliyetçi bir tutum sergilemeleri olası görünmektedir. Nitekim, romantik bir ilişki yaşayan bireylerin yaşamayanlara göre aşkın her şeyin üstesinden gelebileceği vb. gibi işlevsel olmayan ilişki inançlarının ilişki yaşamayanlara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu ifade edilmektedir (Knox, Schacht ve Zusman, 1999).

Diğer yandan, 'daha önce yaşamayıp şu an romantik bir ilişki yaşamayan' öğrencilerin romantik ilişki inançlarının, 'şu an romantik bir ilişki yaşayan' gruplardan daha düşük düzeyde olması, bu bireylerin romantik ilişkilerinin bitmiş olmasına bağlı olarak geçmiş ilişki deneyimlerinde yaşadıkları uyumsuzlukları ve bu uyumsuzluklarla ilişkili olabilecek inançlarını yeniden değerlendirmeleri ve diğer gruplara oranla romantik ilişkilere şimdi daha gerçekçi bakabilmeleri ya da ilişkilere yönelik daha uzlaşmacı bir tutum göstermeye başlamaları ile ilişkilendirilebilir. Bulgular, şimdiye kadar 'hiç romantik bir ilişki yaşamamış' bireyler açısından değerlendirildiğinde ise bu bireylerin sahip oldukları romantik ilişki inançlarının, gelecekteki olası ilişkilerine yönelik olumlu ya da olumsuz katkıları konusunda kesin bir yargıya varmamış oldukları ve dolayısıyla diğer gruplara göre puanlarının daha düşük olduğu ileri sürülebilir.

Bilindiği üzere aşık olmak özgüveni artırır, bellik kavramını güçlendirmekte ve bireyi duygusal olarak olgunlaştırarak daha olumlu bir kişilik geliştirmesini sağlamaktadır (Pines, 2010). Ancak, öğrencilerin üniversite psikolojik danışma ve rehberlik merkezlerine en sık başvurma nedenlerinden birinin romantik ilişkilerinde yaşadıkları zorluklar ya da uyumsuzluklar olduğu (Creasey ve Ladd, 2004; Creasey, Kershaw ve Boston, 1999; Küçükarslan, 2011) dikkate alındığında, bu çalışmada elde edilen bulguların üniversite psikolojik danışma ve rehberlik merkezlerinde görev yapan uzmanların, beliren ergenlik dönemindeki gençlerin üniversitedeki sosyal yaşantılarını ve romantik ilişkilerini etkin bir şekilde yeniden değerlendirmelerine, düzenlemelerine ve böylece önemli bir gelişimsel görevi sağlıklı bir biçimde tamamlamalarına olanak sağlayacak etkinlikleri planlamaları ve uygulamalarında yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Özellikle önleyici-gelişimsel bakış açısı temelinde, üniversite psikolojik danışma ve rehberlik merkezleri bünyesinde öğrencilerin romantik ilişki inançlarına yönelik çeşitli rehberlik etkinlikleri ya da psikoeğitimsel programlar düzenlenebilir. Yine, çeşitli grupla psikolojik danışma uygulamaları kapsamında üniversite öğrencilerinin sahip oldukları romantik ilişki inançlarını belirlemelerine, romantik ilişkilerinde yaşadıkları belirsizlik ya da sorunlarla baş etmelerine ve evlilik ilişkisine hazırlanmalarına önemli bir destek sağlanabilir. Benzer şekilde, öğrencilerin üniversite yaşamlarındaki en önemli sosyal destek kaynaklarından biri olarak akranların yer aldığı çeşitli akran destek grupları oluşturulabilir. Ayrıca, sözü edilen etkinlik ve programların uygulanması sürecinde bu çalışma ya da benzeri

araştırmalar sonucunda işlevsel olmayan romantik ilişki inançlarına sahip oldukları belirlenen gruplara öncelik verilmesi önem arz etmektedir.

Bununla birlikte, ileride konu ile ilgili yapılacak çalışmaların, sonuçların genellenebilirliğinin artırılması açısından, farklı ve daha geniş örneklem gruplarıyla yürütülmesi, romantik ilişkileri etkileyen temel inançların kapsamlı bir şekilde belirlenmesine ve bu inançların çeşitli gruplar arasında farklılaşıp farklılaşmadığının gözlemlenmesine olanak sunabilir. Ayrıca, bu çalışmada ele alınan romantik ilişki inançları dışında kalan diğer romantik ilişki inançlarına yer verilen araştırmaların yapılması, bu konuda kapsamlı bir alanyazın oluşumuna katkı sağlayabilir. Son olarak, bu çalışmada üniversite öğrencilerinin romantik ilişkilere yönelik inançları açısından sınırlı sayıda değişken (cinsiyet ve romantik ilişki yaşayıp yaşamama durumu) ile betimsel bir çalışma yapılmıştır. Gelecekteki çalışmalarda, romantik ilişkilere yönelik inançlar farklı araştırma yöntemleriyle ve ilgili alanyazın kapsamında farklı değişkenlerle birlikte ele alınabilir. Özellikle üniversite öğrencilerinin işlevsel olmayan ilişki inançlarının oluşumunu etkileyen (bağlanma stilleri, kıskançlık, mükemmeliyetçilik, özgüven, benlik saygısı vb.) ya da bu inançlardan etkilenen (ilişki doyumu, ilişki kalitesi, ilişkinin sonlanması, yalnızlık, depresyon vb.) değişkenlerin değerlendirilmesine yönelik çeşitli modeller geliştirilebilir.

Kaynakça

- Abowitz, D. A., Knox, D., Zusman, M., & Mcneely, A. (2009). Beliefs about romantic relationships: Gender differences among undergraduates. *College Student Journal*, 43(2), 276-284.
- Arnett, J. J. (2000). Emerging adulthood: A theory of development from the late teens through the twenties. *American Psychologist*, 55, 469-480.
- Assad, K. K., & Donnellan, M. B. (2007). Optimism: An enduring resource for romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 93(2), 285-297.
- Aukett, R., Ritchie, J., & Mill, K. (1988). Gender differences in friendship patterns. *Sex Roles*, 19, 57-66.
- Baucom, D. H., Epstein, N., Sayers, S., & Sher, G. (1989). The role of cognition in marital relationships: Definitional, methodological and conceptual issues. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 57, 31-38.
- Blair, T. M., Nelson, E. S., & Coleman, P. K. (2001). Deception, power, and self-differentiation in college students' romantic relationships: An exploratory study. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 27, 57-71.
- Cairney, J., Boyle, M., Offord, M.R., & Racine, Y. (2003). Stress, social support and depression in single and married mothers. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 38, 442-449.
- Carlson, W., & Rose, A. J. (2007). The role of reciprocity in romantic relationships in middle childhood and early adolescence. *Merrill-Palmer Quarterly*, 53, 262-290.
- Collins, W. A. (2003). More than myth: The developmental significance of romantic relationship during adolescence. *Journal of Reserach of Adolescence*, 13, 1-24.
- Collins, W. A., & van Dulmen, M. (2006). Friendships and romance in emerging adulthood: Assessing distinctiveness in close relationships. In J. J. Arnett & J. L. Tanner (Eds.), *Emerging adults in America: Coming of age in the 21st century* (pp. 219-234). Washington: American Psychological Association
- Connolly, J. A., & Konarski, R. (1994). Peer self-concept in adolescence: Analysis of factor structure and of associations with peer experience. *Journal of Research on Adolescence*, 4, 385-403.
- Creasey, G., & Ladd, A. (2004). Negative mood regulation expectancies and conflict behaviors in late adolescent college student romantic relationships: The moderating role of generalized attachment representations. *Journal of Research on Adolescence*, 14(2), 235-255.
- Creasey, G., Kershaw, K., & Boston, A. (1999). Conflict management with friends and romantic partners: The role of attachment and negative mood regulation expectancies. *The Journal of Youth and Adolescence*, 28(5), 523-543.

- Demir, M. (2008). Sweetheart, you really make me happy: Romantic relationship quality and personality as predictors of happiness among emerging adults. *Journal of Happiness Studies*, 9, 57–277.
- Dugosh, W. J. (2000). Current research in social psychology: On predicting relationship satisfaction from jealousy: The moderating effects of love. *Current Research in Social Psychology*, 5, 254-263.
- Eidelson, R. J., & Epstein, N. (1982). Cognition and relationship maladjustment: Development of a measure of dysfunctional relationship beliefs. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 50, 715–720.
- Erikson, E. H. (1994). *Identity: Youth and crisis*. Newyork: W.W. Norton and Co.
- Eryılmaz, A. ve Ercan, L. (2010). Beliren Yetişkinlikte Romantik Yakınlığı Başlatma: Yakınlığa Karşı Yalıtılmışlık mı? *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(34), 119-127.
- Felmlee, D. H. (1994). Who's on top? Power in romantic relationships. *Sex Roles*, 31, 215- 295.
- Fletcher, G. J. O., & Kininmonth, L. (1992). Measuring relationship beliefs: An individual differences measure. *Journal of Research in Personality*, 26, 371-397.
- Fokkert, J., & Van Kooten, A. M. (2009). *Relationship beliefs: theri association with entering into a relationship, theri change over time and with transitions in relationship status*. Unpublished Master's Thesis. Utrecht University, Netherlands. Retrieved on 22-November-2011, at URL: <http://igitur-archive.library.uu.nl>.
- Furman, W. (2002). The emerging field of adolescent romantic relationships. *Current Directions in Psychological Science*, 11, 177–180.
- Gizir, C. A. (2012). İlişki İnançları Ölçeği'nin Uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8, 37-45.
- Haferkamp, C. J. (1999). Beliefs about relationships in relation to television viewing, soap opera viewing and self-monitoring. *Current Psychology*, 18(2), 193-204.
- Hansen, G. L. (1985). Dating jealousy among college students. *Sex Roles*, 12, 713-721.
- Hendrick, C., & Hendrick, S. (1989). Research on love: Does it measure up? *Journal of Personality and Social Psychology*, 56, 784-794.
- Honeycutt, J., & Cantrill, J. (2001). *Cognition, communication and romantic relationships*. Mahwah, NJ: Erlbaum.
- Khaleque, A. (2004). Intimate adult relationships, quality of life and psychological adjustment. *Social Indicators Research*, 69, 351- 360.
- Knee, C. R. (1998). Implicit theories of relationships: Assessment and prediction of romantic relationship initiation, coping and longevity. *Journal of Personality and Social Psychology*, 74, 360–370.
- Knox, D., Schacht, C., & Zusman, M. E. (1999). Love relationships among college students. *College Student Journal*, 33(1), 149-151.
- Kurdek, L. (1992). Dimensionality of the dyadic adjustment scale: Evidence from heterosexual and homosexual couples. *Journal of Family Psychology*, 64, 22–35.
- Küçükarslan, M. (2011). *Mersin Üniversitesi Öğrencilerinin Romantik İlişkilere Yönelik İnançlarının Cinsiyet, Sınıf Ve Romantik İlişki Yaşama Durumu Değişkenlerine Göre İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Mersin.
- Larson, J. (1988). The marriage quiz: College students' beliefs in selected beliefs about marriage. *Family Relations*, 37, 3-11.
- Larson, R., & Richards, M. H. (1991). Daily companionship in late childhood and early adolescence: Changing developmental contexts. *Child Development*, 62, 284–300.
- Levin, J. (2000). A prolegomenon to an epidemiology of love: Theory, measurement and health outcomes. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 19, 117-136.
- Metts, S., & Cupach, W. R. (1990). The influence of relationship beliefs and problem solving responses on satisfaction in romantic relationships. *Human Communication Research*, 17,

170–185.

- Miga, E. M., Hare, A., Allen, J. P., & Manning, N. (2010). The relation of insecure attachment states of mind and romantic attachment styles to adolescent aggression in romantic relationships. *Attachment and Human Development*, 12(5), 463–481.
- Moller, A. T. & Van der Merwe, J. D. (1997). Irrational beliefs, interpersonal perception and marital adjustment. *Journal of Rational Emotive and Cognitive Behavioral Therapy*, 15, 260-290.
- Montgomery, M. J., & Sorell, G. T. (1997). Differences in love attitudes across family life stages. *Family Relations*, 46, 55-61.
- Mosher, C., & Danoff-Burg, S. (2007). College students' life priorities: The influence of gender and gender-linked personality traits. *Gender Issues*, 24, 21-33.
- Myers, D. (2000). The funds, friends and faith of happy people. *American Psychologist*, 55, 56–67.
- Neff, K. D., & Suizzo, M. A. (2006). Culture, power, authenticity and psychological wellbeing within romantic relationships: A comparison of European American and Mexican Americans. *Cognitive Development*, 21, 441–457.
- Neider, T., & Seiffge-Krenke, I. (2001). Coping with stress in different phases of romantic development. *Journal of Adolescence*, 24, 297–311.
- Peplau, L. A. (1994). Men and women in love. In D. L. Sollie & L. A. Leslie, *Gender, families, and close relationships: Feminist research journeys* (pp. 19-49). Thousand Oaks: Sage Publications.
- Pines, A. M. (2010). *Aşık Olmak: Sevgililerimizi Neye Göre Seçeriz?* (Çeviri: Mercan Yurdakuler Uluengin) İstanbul: İletişim Yayınları.
- Reis, H. T., Collins, W. A., & Berscheid, E. (2000). The relationship context of human behavior and development. *Psychological Bulletin*, 126, 844–872.
- Roisman, G. I., Collins, V. A., Sroufe, L. A., & Egeland, B. (2005). Predictors of young adults' representations of and behavior in their current romantic relationship: Prospective tests of the prototype hypothesis. *Attachment and Human Development*, 7(2), 1051-121.
- Romans, J. C., & DeBord, J. (1995). Development of the relationship beliefs questionnaire. *Psychological Reports*, 76, 1-3.
- Schachner, D.A., Shaver, P.R., & Gillath, O. (2008). Attachment style and long-term singlehood. *Personal Relationships*, 15, 479–491.
- Sharp, E.A., & Ganong, L.H. (2000). Raising awareness about marital expectations: Are unrealistic beliefs changed by integrative teaching? *Family Relations*, 49, 71-76.
- Sprecher, S. (2002). Sexual satisfaction in premarital relationships: Associations with satisfaction, Love, Commitment, and Stability. *The Journal of Sex Research*, 39, 190-196.
- Sprecher, S., & Felmlee, D. (1997). The balance of power in romantic heterosexual couples over time from 'his' and 'her' perspectives. *Sex Roles*, 37, 361-69.
- Sprecher, S., & Metts, S. (1999). Romantic beliefs: Their influence on relationships and patterns of change over time. *Journal of Social and Personal Relationships*, 16, 834– 851.
- Stackert, R. A., & Bursik, K. (2003). Why am I unsatisfied? Adult attachment style, gendered irrational relationship beliefs and young adult romantic relationship satisfaction. *Personality and Individual Differences*, 34, 1419–142.
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review*, 93(2), 119-135.
- Sullivan, B. F., & Schwebel, A. I. (1995). Relationship belief and expectations of satisfaction in marital relationships: Implications for family practitioners. *Family Journal*, 3(4), 298-305.
- Türkün, S. A., Kızıldaş, A. ve Sarıyer, A. (2004). Anadolu Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezi'nin Hedef Kitlesinin Psikolojik İhtiyaçlarına İlişkin Ön Çalışma. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3, 15-29
- Watson, D, Hubbard B., & Wiese D. (2000). General traits of personality and affectivity as predictors of satisfaction in intimate relationships: Evidence from self- and partner-ratings. *The Journal of Personality*, 68, 413-449.